

## “Ә мин “Орлёнок” пионер лагеренда ял иттем ...

“... Әле ул елларда 1960 елның 12 июлендә ачылган Бөтенсоюз пионер лагеренда “Орленок” турында ишетеп кенә белә идек. Үсмер елларымдагы иң истәлекле көннәремнең берсе “Орленок” лагеренда ял итү бәхетенә ирешү булгандыр инде.”

Әнә шулай зур горурлык хисләре белән сөйләде безгә Алексеевск районы Урта Тигәнәле авылында туып (1952), шул ук авылының урта мәктәбендә белем алган, хәзерге вакытта ( 1971 елдан бирле ) Урманасты Шынталы авылында яшәүче, мәктәптә директор булып эшләүче Әхмәтжанова (Баязитова) Жәвәйрә Зөлкәфил кызы.

### «Орлёнок» истәлекләре

Баязитова (Әхмәтжанова) Жәвәйрә Зөлкәфил кызының шәхси архивынан алынды

Мин үзем 60 нчы еллар баласы. Бу еллар укучыларда әдәп, әхлак тәрбияләү эшен балалар оешмаларын тагын да ныграк активлаштыру, ана таяну аша алып барылган еллар. Минем дә башлангыч классларда укып йөргәндә ничек октябрат булуым, 3 нче класста ничек тантаналы рәвештә пионерлар сафына кабул ителүем, аннан инде , тагын да зурая төшкәч, ничек комсомолга керүем – барысы да бүгенгедәй хәтеремдә.

Безнең дружина Советлар Союзы Герое Зоя Космодемьянская исемен йөртә иде. Дружина составына кергән отрядлар, берсеннән-берсе уздырырга тырышып, отрядның исемен сайлый. Яраткан жырны сайлау да, үзеңнең девизыңны булдыру өстендә эшләү дә һәр отряд советы членынан зур җаваплылык сорый. Отряд нинди атаклы кеше исемен йөртсә, шуның биографиясен бик ныклап өйрәнә, аның батырлыгы турында сборлар үткәрә идек.

Менә шушы бер караганда бик гади генә булып күренгән хезмәтләребез аша бездә, ягъни укучыларда Бөек Ватан сугышы геройлары үрнәгендә туган илебезгә мөһәббәт , аның белән чынлап торып горурлану, әдәп, әхлак хисләре тәрбияләнгән икән.

Ул еллар мәктәпләрдә тимурчылык эшенең киң җәелгән чагы. Классыбыз белән чиратлашып, беркем мәжбүр итмәүгә карамастан, бер риясыз балалар ялгыз калган карт-карчыкларга бик теләп булыша идек. Аларның куанычлары, безгә әйткән рәхмәт сүзләре әле хәзер дә ул елларның матур хатирәсе булып, сагындырып искә төшә.

Әйе, мәктәп еллары инде бик еракта калдылар. Еллар гына түгел, чорлар да алышынды, буыннар үзгәрдә, дөньялар чуалды. Үзебез дә инде хәзер олы яшьтә. Гомеремнең күп өлеше балалар укуы һәм тәрбияләүгә багышланганга күрә, еш кына безнең чор балаларындагы миһербанлылык, кешелеклелек хисләре, еллар үткән саен, ни өчен юкка чыга бара икән , кем, кайчан, кайда ялгышлык жибәрдә икән дип бик борчылам. Ә бит ныкларак фикерли башласаң, бу тискәре күренешләрнең сәбәпләре илебездәге балалар оешмалары бетерелү белән бәйле түгелме икән дип тә уйлап куясың.

Без ул елларда укытучыларны гына түгел, өлкән пионервожатыбыз Зөләйха апаны да фәрештәгә тиңләп, һәр әйтсә сүзен күз карашынан аңлый идек. Билгеле, мин берәз активрак та булганмындыр инде. Жәмәгать эшләрендә дә һәрвакыт башлап йөрергә туры килде. Бәлки шуңадыр дружина советы председателе итеп сайлап куйдылар. Ул елларда укуда зур тырышлык күрсәткән укучыларны пионер лагеряларына жибәрә иделәр. Мин һәр жәйдә үзебездән ерак түгел урнашкан пионер лагеренда ял иттем.

Әле 1960 елда ачылган Бөтенсоюз пионер лагеренда “Орленок” турында ишетеп кенә белә идек. Мин үсмер елларымдагы иң истәлекле көннәремнең берсе шул лагеренда ял итү бәхетенә ирешү булгандыр инде. Авылдан ары китеп, хәтта район үзәгендә дә рәтләп йөрмәгән 7 класс укучысының бер төркем пионерлар белән поездга утырып, Кара дингез буена ял итәргә жибәрелүе хөкүмәтебезнең ул чорда балаларга зур хөрмәте, аларның киләчәге турында нык кайгыртучанлык күрсәтүенә ачык мисалы булып тора дип саным мин.

Бөтөнсоюз пионер лагере "Орленок" истәлекләрен сезгә дә тәкъдим итәм



18/11. 66 год.  
"Орленок" - комсомольский отряд.

I. Коля Федоров, Коля Милошников, Вадим Кемия, Ростислав Гордунко, Реня Михайлов, Миклош Самба, Игорь Самба, Юродников Сергей, Ситдиков Исаймордан, Зольшидворский Олег, Гена Токтоналиев, Реня Зарипов.

Жан

II. Леонтьева Лида, Чеглова Лия, Стайрова Галя, Зайкова Лия, Козыменко Майя, Кармышева Жаня, Козлова Дита, Фоминский Олег, Труфанова Лида, Зайкова Лида, Самба Заманова, Лида Смирнова, Вадимовна Зураева, Вера Борис, Жаня Мадиева, Труфанова Лия, Мухоморова Майя, Жаня Толубова, Жаня Кучкова, Жаня Милова, Жаня Карасева.

III. Воланов Юрий, Карпушкин Валеря, Момчишвили Слава, Рашид Рахматулов, Жаня Байбисов, Черпанов Кемия, Кривенцев Сергей, Мусленко Олег, Морь Нурков, Фургард Ирина.

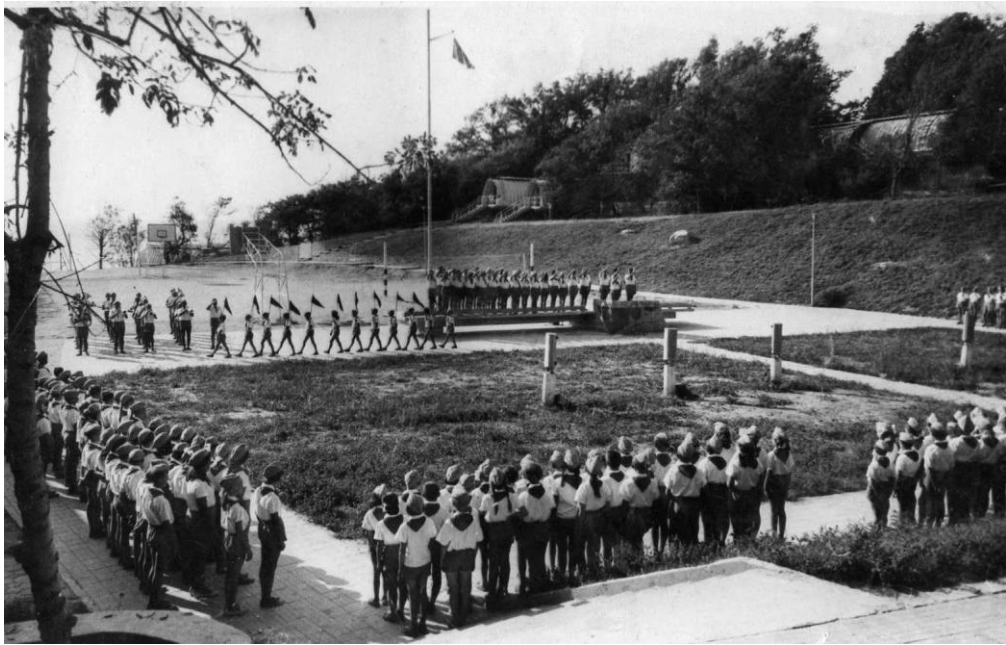
Безнең отрядта 45 укучы иде. Күптөрле милләт балалары булуга карамастан, дус һәм тату идек. Әле бүгенгә көндә дә хатлар аша аралашып, якын итешеп яшибез. Ял иткән көннәр истәлеген гел искә төшереп, яшүсмер елларга кайтып алабыз.



40 көн сизелми дә үтеп китте. Сентябрь ае булуга карамастан, Кара дингез суы жылы, көннәр матур иде. Көнгә икешәр тапкыр тозлы суда рэхәтләнөп коена идек.



Без көн саен ял итеп, тауларга үрмәләп, төрле экскурсияләрдә генә булмадык, атнага 3 тапкыр менә шушы мәктәпкә укырга йөрдек . Чөнки алган белемнәр онытылырга тиеш түгел, өйгә кайткач, иптәшләреңә ияреп китәргә кирәклекеңә аңлай идек. Билгеле, бу мәктәп авыл мәктәбеннән бикнык аерыла. Үзе зур, якты, жылы. Үземне бөтенләй икенче дөньяда итеп хис итә идем.



Көн саен дружина сборки үтә иде. Анда отрядлар үткән көн турында рапорт бирәләр. Бу эшкә һәр отряд бик җаваплы карап, ничек тә көнне матур, кызыклы, нәтиҗәле итеп үткәререгә тырыша иде.

Жөвәйрә апа безгә “Орленок” пионерлагерена багышланган “Звездопад” жырын җырлап күрсәтте:

*С неба лиловые падают звёзды,  
Даже желанье придумать не просто...  
На небосклоне привычных квартир  
Пусть загорится звезда Альтаир.*

*Припев.  
Звездопад, звездопад...  
Это к счастью, друзья, говорят...  
Мы оставим на память в палатках  
Эту песню для новых орлят.*

*Что пожелать вам, мальчишки, девчонки?  
Встретиться снова бы в нашем «Орлёнке»!  
Будет и солнце, и пенный прибой,  
Только не будет смены такой...  
Припев.*

*Как бесконечные звёздные дали,  
Мы бы на яркость людей проверяли.  
Прав лишь горящий, презревший покой,  
К людям летящий яркой звездой  
Припев*

*Пусть перед нами дороги земные,  
Слышим мы дальних миров позывные.  
Юность и песню, и крылья дала  
Тем, кто поверил в созвездье Орла.  
Припев.*